

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Slovní úlohy

1. Turisté ušli za tři dny 45 km. Druhý den ušli dvakrát více než první den. Třetí den o pět km méně než druhý den. Kolik ušli turisté první, druhý a třetí den?
2. Petr dostal k narozeninám velkou čokoládu. První den snědl jednu čtvrtinu. Druhý den polovinu zbytku a na třetí den mu zůstalo 75 g čokolády. Kolik g vážila celá čokoláda?
3. Pavel a Ivan natírali plot. Pavel natřel třikrát více než Ivan. Kolik natřel Ivan, měří-li plot 140 m?
4. Vzdálenost dvou míst je 240 km. Z místa A vyjelo v 8.00 hodin nákladní auto průměrnou rychlostí 60 km/h. V 8.30 hodin mu vyjelo naproti z místa B osobní auto pohybující se průměrnou rychlostí 80 km/h. Za jak dlouho a jak daleko od místa A se obě vozidla potkají?
5. Vzdálenost z Prahy do Olomouce je přibližně 250 km. V 6.00 vyjel z Prahy do Olomouce rychlík rychlostí 85 km/h. Ve stejném okamžiku mu vyjel naproti z Olomouce osobní vlak rychlostí 65 km/h. Za jak dlouho se vlaky setkají?
6. Místa A a B jsou vzdálena 20 km. Z místa A vyšel chodec průměrnou rychlostí 4 km/h. O 45 minut později vyjel proti němu z místa B cyklista průměrnou rychlostí 16 km/h. Jak daleko od místa A se setkají?

7. Vodní nádrž se vyprázdní prázdným čerpadlem za 12 hodin, středním za 9 hodin a velkým čerpadlem za 4 hodiny. Za kolik hodin bude nádrž vyčerpána, pracují-li všechna čerpadla současně?

8. První firma splní zakázku za 48 dní, druhá za 30 dní a třetí za 20 dní. Za jak dlouho by splnili zakázku společně?

9. Na výrobní lince pracují 3 stroje. První by splnil zakázku za 6 hodin, druhý za 4 hodiny a třetí za 3 hodiny. Za jak dlouho bude zakázka splněna, pracují-li všechny stroje současně?

Řešení:

1)

$$\begin{aligned} 1.\text{den} &\dots x \\ 2.\text{den} &\dots 2x \\ 3.\text{den} &\dots 2x-5 \\ \text{celkem} &\dots 45 \\ x+2x+2x-5 &= 45 \\ x &= 10 \end{aligned}$$

Turisté ušli první den 10km, druhý 20km a třetí 15km

2)

$$\begin{aligned} 1.\text{den} &\dots \frac{x}{4} \\ 2.\text{den} &\dots \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} \cdot x \\ 3.\text{den} &\dots 75 \\ \text{celkem} &\dots x \\ \frac{x}{4} + \frac{3}{8}x + 75 &= x \\ x &= 200 \text{g} \\ \text{Čokoláda} &\text{ vážila } 200 \text{g} \end{aligned}$$

3)

$$\begin{aligned} \text{Ivan} &\dots x \\ \text{Pavel} &\dots 3x \\ \text{celkem} &\dots 140 \\ x+3x &= 140 \\ x &= 35 \\ \text{Ivan} &\text{ natřel } 35 \text{m plotu.} \end{aligned}$$

4)

$$\begin{aligned} s &= v \cdot t \\ v &-\text{rychlosť}, s-\text{dráha}, t-\text{čas} \\ 1.\text{vozidlo} &\dots s_1 = 60t \\ 2.\text{vozidlo} &\dots s_2 = 80 \cdot \left(t - \frac{1}{2} \right) \\ s &= s_1 + s_2 \\ 240 &= 60t + 80 \left(t - \frac{1}{2} \right) \\ t = 2 \rightarrow s_1 &= 120 \\ \text{Auta} &\text{ se potkají v } 10 \text{ hodin } 120 \text{km od místa A} \end{aligned}$$

5)

$$\begin{aligned} \text{rychlík} &\dots s_1 = 85 \cdot t \\ \text{osobní vlak} &\dots s_2 = 65 \cdot t \\ 85t + 65t &= 250 \\ t = 5/3 \text{ h} &= 100 \text{ min} = 1 \text{h } 40 \text{ min} \\ \text{Vlaky se potkají} &\text{za } 1 \text{h } 40 \text{ min.} \end{aligned}$$

6)

$$\begin{aligned} \text{chodec} &\dots s_1 = 4t \\ \text{cyklista} &\dots s_2 = 16\left(t + \frac{3}{4}\right) \\ 4t + 16\left(t + \frac{3}{4}\right) &= 20 \\ t = 1,6 & \\ s_1 = 1,6 \cdot 4 &= 6,4 \text{ km} \\ \text{Chodec a cyklista se potkají} &6,4 \text{ km od místa A.} \end{aligned}$$

7)

$$\begin{aligned} \text{pracující čas} &\dots x \\ \text{čerpadlo} &\dots \frac{x}{12} \\ \text{čerpadlo} &\dots \frac{x}{9} \\ \text{čerpadlo} &\dots \frac{x}{4} \\ \frac{x}{12} + \frac{x}{9} + \frac{x}{4} &= 1 \\ x = 2\frac{1}{4} & \end{aligned}$$

Nádrž bude vyčerpána za 2h 15min

8)

$$\begin{aligned} \text{zakázka} &\dots x \\ 1.\text{firma} &\dots \frac{x}{48} \\ 2.\text{firma} &\dots \frac{x}{30} \\ 3.\text{firma} &\dots \frac{x}{20} \end{aligned}$$

$$\frac{x}{48} + \frac{x}{30} + \frac{x}{20} = 1$$

$$x = 9,6$$

Společně zakázku splní za 9,6dne

9)

čas zakázky x

1.stroj $\frac{x}{6}$

2.stroj $\frac{x}{4}$

3.stroj $\frac{x}{3}$

$$\frac{x}{6} + \frac{x}{4} + \frac{x}{3} = 1$$

$$x = 1\frac{1}{3}$$

Všechny 3 stroje dohromady by zakázku zvládly za 1h 20min.

Zdroje:

<http://webvyukacontent.olportal.cz/w-slovníUlohy-060103/Ulohy%201%20-%2020.htm>

http://webvyukacontent.olportal.cz/w-slovníUlohy-060103/Ulohy_o_pohybu.htm

http://webvyukacontent.olportal.cz/w-slovníUlohy-060103/Ulohy_o_spolecne_praci.htm

